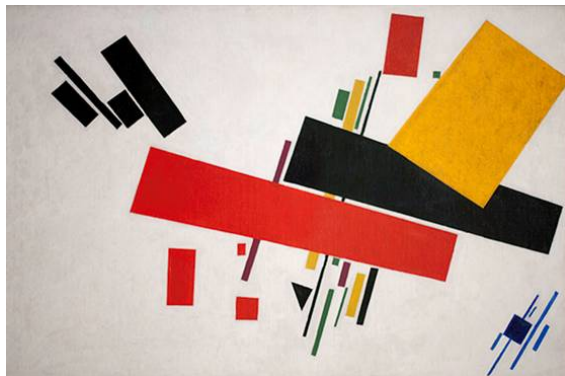

Θοδωρής Βουρεκάς

Βρισκόμαστε, όπως είναι σε όλους μας φανερό, σε ένα μεταίχμιο κρίσιμων εξελίξεων. Είναι επομένως ανάγκη, περισσότερο από ποτέ, ως αντικαπιταλιστική αριστερά και ειδικότερα ως ΑΝΤΑΡΣΥΑ, να κάνουμε από τώρα βήματα για μια εφαρμοσμένη ανατρεπτική-επαναστατική πολιτική. Επαναστατική πολιτική **στην πράξη**, κι όχι να μας χαρακτηρίζει κυρίως η επαναστατική ρητορική.

Είναι ανάγκη να κάνουμε ανατρεπτική-επαναστατική πολιτική ως συνολική πολιτική, σε αντιδιαστολή με τον μαχητικό, αλλά αποσπασματικό κινηματικό και πολιτικό ακτιβισμό που χρωματίζει τη δράση μας. Και συνολική είναι μια πολιτική που δείχνει πως μπορεί να αλλάξει τη ζωή των πολλών τώρα, έστω λίγο ή περισσότερο ή πολύ, με σχέδιο που να πείθει και απελευθερωτική προοπτική που να εμπνέει.

Ξεχωρίζω ιδιαίτερα τρεις θεμελιώδεις προϋποθέσεις για να γίνουν βήματα προς μια εφαρμοσμένη επαναστατική πολιτική, μέσα από τη διαρκή τους εξέλιξη κι αλληλεπίδραση.

Πρώτη προϋπόθεση. Δε φτάνει ο εμπλουτισμός, η εκλαΐκευση και πολύ περισσότερο η εκφώνηση των κόμβων του Αντικαπιταλιστικού Προγράμματος. Χρειαζόμαστε τη **συγχώνευση** των κόμβων του Αντικαπιταλιστικού Προγράμματος, όπως αυτό θα εξελίσσεται και θα βαθαίνει, **με τις εργατικές-λαϊκές διεκδικήσεις**, έτσι ώστε ο αγωνιζόμενος κόσμος να τους θεωρεί δικούς του. Φυσικά αυτό θα γίνεται με τις κατάλληλες ιεραρχήσεις σε κάθε φάση και συγκυρία.

Για παράδειγμα, σήμερα, με την όξυνση του ελληνοτουρκικού ανταγωνισμού των αστικών τάξεων, την πρώτη προτεραιότητα έχουν οι πρωτοβουλίες για ένα κίνημα **αποτροπής του πολέμου και διεθνιστικής αλληλεγγύης και στις δύο πλευρές του Αιγαίου**, σε σύνδεση φυσικά με τους υπόλοιπους κόμβους που ανταποκρίνονται στις ανάγκες του

εντεινόμενου κοινωνικού πολέμου.

Δεύτερη προϋπόθεση. Χρειαζόμαστε διακριτά, πραγματικά και διαρκώς μετρήσιμα βήματα στην ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος. Το δύσκολο έργο, έργο πραγματικής ταξικής αφοσίωσης, της από τα κάτω συγκρότησης εργατικών συντονισμών, δεν μπορεί να ευοδωθεί χωρίς να ενσωματώνει, μέσα από μια πειστική-συμμετοχική διαδικασία, τους αναγκαίους κάθε φορά κόμβους του Αντικαπιταλιστικού Προγράμματος.

Τρίτη προϋπόθεση. Δε φτάνει να βρεθεί ο λαός στους δρόμους, αλλά να παραμένει ασπόνδυλος. Χρειαζόμαστε την **ανεξάρτητη οργάνωση** του λαού από το σύστημα, το κράτος και τους θεσμούς του. Χρειαζόμαστε, δηλαδή, με αφετηρία εξεγερσιακές στιγμές, την **ανάδυση του οργανωμένου λαού**, καθώς και των **οργάνων επιβολής της λαϊκής θέλησης** στην αρχική, έστω εμβρυακή τους, μορφή.

Η ώριμη, η τελική τους μορφή είναι κάθε φορά πρωτότυπο έργο της λαϊκής συμμετοχής και επινοητικότητας, όπως ιστορικά έχει συμβεί σε όλες τις μεγάλες εξεγερτικές κι επαναστατικές καταστάσεις. Η ανάδυση του οργανωμένου λαού είναι ταυτόχρονα και η πιο πειστική κι έμπρακτη απάντηση για το ποιος και με ποια μέσα μπορεί να επιβάλει σημαντικές στοχεύσεις του Αντικαπιταλιστικού Προγράμματος στο σήμερα, που η συνολική του υλοποίηση διαμορφώνει και προϋποθέτει την επαναστατική τομή. Οργανωμένος λαός δεν είναι προφανώς και πάλι κάτι που εκφωνείται ή απλώς προπαγανδίζεται. Πρέπει να εγγραφεί στην πράξη.

Αν π.χ. στις μεγάλες λαϊκές κινητοποιήσεις του 2012 στην Αθήνα, που είχαν δυνάμει εξεγερτικό χαρακτήρα, υπήρχε τότε η τόλμη, γιατί η σκέψη υπήρξε, να δώσουμε δείγματα γραφής με την κατάληψη της Παλιάς Βουλής, ως «**Βουλής των κάτω**», οι εξελίξεις, παρά τα όποια ρίσκα, θα είχαν πάρει άλλη τροπή. Η εξέγερση, τόνιζαν πάντα ο Μαρξ κι ο Ένγκελς, εξαρτάται από την **τέχνη της πολιτικής τόλμης**. Η λαϊκή αυτοπεποίθηση, πατώντας στην ύπαρξη ενός εξεγερτικού κέντρου, θα έκανε άλματα. Ακόμη και το ενδεχόμενο της ακραίας καταστολής θα άφηνε παρακαταθήκες.

Άλλωστε, όσοι είχαμε τη μεγάλη εμπειρία της εξέγερσης του Πολυτεχνείου το 1973, έχουμε μάθει βιωματικά τη διαλεκτική των αγώνων, το **πώς μια ήττα** μπορεί τελικά να μετατραπεί **σε νίκη**.

Δε χωράει αμφιβολία πως τα παραπάνω είναι έργο δύσκολο και σύνθετο στην πράξη, καθώς υπερβαίνει τα σημερινά υποκειμενικά και αντικειμενικά μας όρια. Εδώ είναι όμως που

μετράει η επαναστατική βούληση, η τόλμη και η πολιτική μας οξυδέρκεια, που θα συνοδεύεται από τη βαθιά αίσθηση της πραγματικότητας, του πεδίου των πολιτικών και κοινωνικών αντιπαράθεσεων και των συσχετισμών, με στόχο πάντα την υπέρβασή τους. Όπως υποστηρίζει άλλωστε η **Μάρτα Χάρνεκερ**, γνωστή σύγχρονη λατινοαμερικανίδα επαναστάτρια, **επαναστατική πολιτική είναι η τέχνη που καθιστά εφικτό αυτό που δείχνει τώρα ανέφικτο**, σε αντίθεση με την αστική εκδοχή της **πολιτικής ως τέχνης του εφικτού**.

Προφανώς, πέρα από τις προηγούμενες τρεις θεμελιώδεις προϋποθέσεις, είναι αναγκαίες και μια σειρά από άλλες κρίσιμες προϋποθέσεις, όπως είναι εντελώς ενδεικτικά:

Πρώτο: Η διαρκής αναβάθμιση της στρατηγικής μας συμφωνίας με άξονα την επαναθεμελίωση του κομμουνισμού με την προβολή του βαθύτερου απελευθερωτικού του πυρήνα, της ακρατικής-αυτοκυβερνώμενης σε τελική ανάλυση, κοινωνίας, κάτι που αναπόδραστα χρωματίζει πολιτικά και το παρόν.

Δεύτερο: Η επεξεργασία δρόμων και μορφών διαλεκτικής σύνδεσης τακτικής και στρατηγικής, κόντρα σε μια ολόκληρη ιστορική παράδοση αποσύνδεσης και απομόνωσής τους, μια καταστροφική παράδοση είτε τακτικισμών είτε πολιτικού αναχωρητισμού

Τρίτο: Η σταθερή πολυεπίπεδη μετωπική πρακτική συνεργασιών και συμμαχιών με κριτήριο κάθε φορά το κινηματικά και πολιτικά αναγκαίο. Ούτε συνεργασίες στη βάση του ελάχιστου κοινού παρονομαστή, αλλά ούτε και του ηγεμονισμού.

Τέταρτο: Η έμφαση στη διεθνιστική συνεργασία και στην οικοδόμησή της. «Σημείο εκκίνησης είναι το εθνικό πεδίο, αλλά η γραμμή ανάπτυξης και η κατεύθυνση πρέπει να είναι διεθνιστική», όπως έλεγε ο Αντόνιο Γκράμσι, παρεμβαίνοντας στην ιστορική τότε διαμάχη Στάλιν-Τρότσκι.

Η απουσία εφαρμοσμένης επαναστατικής πολιτικής και η υποκατάστασή της είτε με την ευκολία της επαναστατικής ρητορικής είτε με τον κατακερματισμένο **κινηματικό και πολιτικό ακτιβισμό**, σε συνθήκες ανελέητης επίθεσης του κεφαλαίου, είναι η κύρια αιτία για την πολιτική μας ανεπάρκεια και τη στασιμότητά μας. Αυτή ακριβώς η ασφυκτική αίσθηση πολιτικής ανεπάρκειας είναι η βασική αιτία για τις αδιέξοδες «αποδράσεις», όπου παρακάμπτοντας την ουσία, απολυτοποιούνται επιμέρους πολιτικές πλευρές, όπως είναι το ζήτημα των συμμαχιών ή κάποιες μονοθεματικές, σημαντικές κατά τα άλλα, στοχεύσεις, όπως είναι π.χ. τα ζητήματα της έμφυλης βίας και καταπίεσης...

Η εμφάνιση μιας συγκροτημένης ανατρεπτικής-επαναστατικής πολιτικής στην πράξη θα προσδώσει στην πολιτική μας παρέμβαση μια ιδιαίτερη δυναμική, που λόγω του ισχυρού της φορτίου θα αναταράξει ολόκληρο το πολιτικό πεδίο.

Πρόκειται για την ανάδυση μιας δυναμικής που είναι πολλαπλάσιας ισχύος από τις ρεφορμιστικές πολιτικές που δομούνται κυρίως μέσα στους αστικούς κρατικούς θεσμούς.

Άλλωστε, σύμφωνα με τον Λένιν, *«ακόμα και ένα πραγματικό επαναστατικό βήμα αξίζει πολύ περισσότερο από εκατό μεταρρυθμιστικά-ρεφορμιστικά προγράμματα»*.

Επομένως, η εφαρμοσμένη επαναστατική πολιτική δε θα φέρει μόνο αναταράξεις, δε θα φωτίσει μόνο μια άλλη κοινωνική προοπτική, αλλά θα φέρει σοβαρές κατακτήσεις στο τώρα, παρότι βρισκόμαστε στο σκληρό έδαφος του φονικού-ολοκληρωτικού καπιταλισμού και της βαθιάς αξεπέραστης κρίσης του. Είναι η μοναδική εκδοχή πολιτικής που μπορεί εν δυνάμει να το κάνει. Ας μην ξεχνάμε πως μας βαραίνει πολλή *«αρχαία σκουριά»*, που θολώνει την όρασή μας. Και είναι μάλιστα διπλής εκδοχής. Από τη μια στέκει ένας απίθανος όγκος κοινοβουλευτικού κρετινισμού και ενσωμάτωσης στο αστικό κράτος και τους θεσμούς του, και από την άλλη διακρίνεται το αντιδιαμετρικό τους ομόλογο, η απομόνωση, η περιθωριοποίηση, ο δομικός σχεταρισμός και η θεωρητικοποίησή τους στο όνομα της επαναστατικής καθαρότητας.

Ας πορευτούμε επομένως στο δρόμο της εφαρμοσμένης ανατρεπτικής-επαναστατικής πολιτικής, με εδραιωμένη την πολιτική μας αυτοπεποίθηση, έχοντας *«την καρδιά αδάμαστη και τη θέληση κοφτερή σαν σπαθί.»* Εδώ, προτεραιότητα έχει η συνολική πολιτική πρακτική, όπου εντός της και μόνο εντός της εκφέρεται ο συνεκτικός στοχευμένος ανατρεπτικός λόγος. Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο, χρειάζεται πριν από όλα να διευκολύνουμε τους από κάτω να πρωταγωνιστήσουν στους αγώνες. Αντί να κραδαίνουμε την «επαναστατική γνώση», πρέπει να συμβάλουμε στην ανάδειξη «λαϊκών παιδαγωγών», που θα επιχειρήσουν να κατανοήσουν πριν από όλα τη γνώση των αγωνιζόμενων λαϊκών τάξεων και αυτή να τη διοχετεύσουν προς τα πάνω. Αυτή η γνώση πρέπει να γίνει η βασική πρώτη ύλη, που η επαναστατική ανασύνθεση κι η εμβάθυνσή της θα ανανεώνουν και θα εξελίσσουν το Αντικαπιταλιστικό Πρόγραμμα, έτσι που να είναι **πολιτικά αιχμηρό** και ταυτόχρονα **οικείο και κατανοητό στον λαό**.

Χρειάζεται ακόμη να δώσουμε και πάλι προτεραιότητα **στην πράξη** για να φωτίσει με τον δικό της ανεπανάληπτο τρόπο μια παραγκωνισμένη επαναστατική αρχή, πώς *«οι πρωτοπορίες επαληθεύουν τον ρόλο τους, όταν η δράση τους κατατείνει στο να περνάει η*

άσκηση της ανατρεπτικής πολιτικής στα χέρια των ίδιων των εργαζομένων».

Αθήνα, 2 Μαΐου 2018

Το κείμενο αυτό στηρίχτηκε στην τοποθέτηση του Θοδωρή Βουρεκά στην 4η Συνδιάσκεψη της ΑΝΤΑΡΣΥΑ που πραγματοποιήθηκε στις 21 και 22 Απριλίου 2018 στο κλειστό Γυμναστήριο Πυγμαχίας Περιστερίου.